Súd:	Okresný súd Bratislava I
Spisová značka:	7C/84/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1115215380
Dátum vydania rozhodnutia:	06. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Mgr. Miriam Plavčáková
ECLI:	ECLI:SK:OSBA1:2017:1115215380.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v konaní pred samosudkyňou Mgr. Mgr. Miriam Plavčákovou v právnej veci žalobcu: D.. B.. X. Ď., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom O. XX, B., zastúpeného: JUDr. Michal Hargaš, advokát, so sídlom Sasinkova 9, Bratislava, proti žalovanému: Petit Press, a.s., so sídlom Lazaretská 12, Bratislava, IČO: 35 790 253, zastúpenému: Advokátska kancelária Paul Q, s.r.o., so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 35 906 464, a Advokátska kancelária Tomáš Kamenec, s. r. o., so sídlom Špitálska 43, Bratislava, IČO: 36 855 995, o ochranu osobnosti, poskytnutie primeraného zadosťučinenia a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný na svoje náklady zverejniť v utorkovom vydaní denníka SME v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku na strane 4 na rovnakej ploche, ako bola uverejnená fotografia článku „Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu“ ospravedlnenie nasledujúceho znenia:
„Dňa 19.06.2012 sme v denníku SME v čísle 141, ročník 20, na stránke 4 v rozpore so zákonom a oprávnenými záujmami žalobcu, bez jeho privolenia uverejnili obrazovú snímku B.. D.. X. Ď. neprimeraným spôsobom. Pánovi Ď. sa za nezákonné uverejnenie jeho obrazovej snímky ospravedlňujeme.“

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

III. Žiadnej zo strán konania súd nepriznáva náhradu trov konania v časti o poskytnutie primeraného zadosťučinenia.

IV. V časti o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je žalobca povinný zaplatiť žalovanému trovy konania podľa miery úspechu vo výške 100% v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd rozhodne o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou vedenou pod sp. zn. 11C/156/2012, doručenou súdu dňa 20.08.2012, sa žalobca proti žalovanému pôvodne domáhal uloženia odpovede podľa § 10 ods. 2, ods. 3 Tlačového zákona. Procesným návrhom zo dňa 27.02.2013 žalobca žiadal pripustenie zmeny žaloby rozšírením o uloženie povinnosti žalovanému uverejniť ospravedlnenie a priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 €. Uznesením č.k. 11C/156/2012-73 súd pripustil zmenu žaloby v súlade s procesným návrhom žalobcu zo dňa 27.2.2013.
2. Uznesením, č. k. 11C/156/2012-138, vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 19.01.2015 bola vylúčená na samostatné konanie žaloba v časti, v ktorej sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému uverejniť ospravedlnenie na 4. strane na rovnakej ploche ako bol uverejnený článok „Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu“ v nasledujúcom znení:

„Dňa 19.06.2012 sme v denníku SME v čísle 141, ročník 20, na stránke 4 uviedli viaceré nepravdivé a znevažujúce údaje, ktoré zasiahli do cti, súkromia a dôstojnosti B.. D.. X. Ď.. Spolu s uvedeným článkom sme v rozpore so zákonom uverejnili aj jeho obrazovú snímku. Pánovi Ď. sa za tieto tvrdenia ospravedlňujeme. Na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I vydavateľ denníka SME je povinný uhradiť pánovi Ď. nemajetkovú ujmu vo výške 10.000 €."
a v časti, v ktorej sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 €
3. Nárok vylúčený podľa skôr označeného uznesenia je vedený pod spisovou značkou 7C/84/2015 (prejednávaná vec).
4. Žaloba v tejto veci bola odôvodnená tým, že žalovaný v čísle 141 denníka SME, vydanom dňa 19.06.2012 uverejnil na str. 4 článok s titulkom „Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu", v ktorom uverejnil viaceré nepravdivé tvrdenia, špecifikované v žalobe. Uvedením nepravdivých, neúplných a pravdu skresľujúcich tvrdení bolo podľa žalobcu hrubým spôsobom zasiahnuté do jeho osobnostných práv. Napriek skutočnosti, že žalobca bol v rokoch 1998 až 1999 poslancom NR SR a v rokoch 1994-2002 poslancom mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy a poslancom mestskej časti J., v čase uverejnenia Článku dňa 19.06.2002 nebol osobou verejne činnou a teda ani osobou, ktorá by bola odôvodnene predmetom verejného záujmu. Desať rokov, ktoré uplynuli od výkonu jeho poslednej verejnej funkcie je podľa žalobcu dostatočne dlhé obdobie, aby sa na jeho osobu nazeralo ako na bežného občana. Na základe uvedeného mal žalobca za to, že naňho možno nahliadať len ako na súkromnú osobu, ktorej písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy, ktoré sa jej týkajú, je podľa § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka možné vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením. Žalobca použitie obrazovej snímky v predmetnom článku neprivolil. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy žalobca odôvodnil tým, že v danom prípade bolo nerešpektovaním jeho práv neoprávnene zasiahnuté do jeho občianskej cti, dôstojnosti, vážnosti a súkromia, čím bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti do takej miery, že nepostačuje iné zadosťučinenie, ako zadosťučinenie v peniazoch. Na preukázanie svojich tvrdení označil nasledovné dôkazy:
- Oznámenie o podaní protestu prokurátorky Krajskej prokuratúry v Bratislave proti rozhodnutiu Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 17.04.2012 (č.l. 20)
- Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 76/2012 zo dňa 15.05.2012 (č.l. 21)
- Článok v denníku SME zo dňa 19.06.2012, číslo 141, ročník 20, na stránke 4 uverejnený pod názvom „Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu" (č.l. 86)
- Rozsudok Okresného súdu Bratislava 1 vo veci sp. zn. 22C/25/2002 (č.l. 27)
- Žiadosť o uverejnenie odpovede zo dňa 19.07.2012, na článok zo dňa 19.06.2012 v čísle 141, ročník 20, na stránke 4 denníka sme s názvom „Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu" (č.l. 46)
- Odpoveď p. F.Š. A., šéfredaktora denníka SME, na žiadosť o uverejnenie odpovede zo dňa 19.07.2012 (č.l. 47)
- výsluch svedka: D.. F. Ď.,
pričom všetky listinné dôkazy zároveň doručil súdu.
5. Písomným podaním zo dňa 09.12.2013 sa žalovaný vyjadril k žalobe tak, že žiadal žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Žalobca zastával v rokoch 1994 - 2002 funkciu poslanca Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy ako aj poslanca mestskej časti J. a v roku 1999 aj člena Mestskej rady hlavného mesta SR Bratislavy. Žalobca bol tiež poslancom Národnej rady Slovenskej republiky a spoločníkom vo viacerých obchodných spoločnostiach. Po medializovanom škandále, kedy žalobca vulgárne komunikoval s príslušníkmi Policajného zboru po tom, čo spôsobil autonehodu, sa dostal do povedomia verejnosti. V roku 1999 mediálne kauzy spolu s trestným stíhaním vyústili v ukončenie vykonávania funkcie poslanca NR SR a následne aj ďalších politických funkcií, ktoré žalobca zastával. V roku 2007 bol žalobca odsúdený za podvod a za útok na verejného činiteľa na 8 rokov väzenia. Trest mu bol následne Najvyšším súdom SR znížený na päť rokov. Spolu so znížením bol žalobcovi uložený peňažný trest. Neskôr nastúpil výkon trestu a napokon v roku 2010 bol podmienečne prepustený na slobodu. Žalobca je teda podľa žalovaného bývalý vysoko postavený verejný (a ústavný) činiteľ, ktorý bol verejne známy aj po skončení verejných funkcií a verejnosť mala podľa ústavy Slovenskej republiky (čl. 26 ústavy SR) právo byť informovaná o jeho konaní a trestnom stíhaní za činy, ktorých sa mal dopustiť ako verejný činiteľ vo funkcii. Uvedené potvrdzuje, že je stále predmetom záujmu spravodajských médií, tlače ako aj spravodajských portálov. Žalobca sa verejným vyhláseniam nevyhýba, a médiá stále prinášajú o ňom informácie spolu s jeho obrazovými zábermi. Vo vzťahu k právnemu posúdeniu nároku na ochranu osobnosti žalovaný uviedol, že žalobca nekonkretizoval svoje výhrady spočívajúce v údajnom zásahu do jeho osobnostných práv, neopísal a neoznačil údajné zásahy a teda si nesplnil jednu zo svojich základných procesných povinností - povinnosť tvrdenia. K namietanej fotografii žalovaný

uviedol, že fotografia bola zhotovená v rámci spravodajskej činnosti žalovaného, pričom žalovaný tzv. spravodajskou licenciou jednoznačne disponoval a preto súhlas žalobcu so zverejnením jeho fotografie žalovaný nepotreboval. Fotografia bola zhotovená v súvislosti so súdnym konaním žalobcu, o ktorom prinášalo spravodajstvo veľká časť médií a nešlo o zábery z jeho súkromného života. K podaniu boli pripojené nasledujúce listinné dôkazy:
- List šéfredaktora denníka SME, F. A. (Odpoveď na žiadosť)
- Prehľad tlače
- Uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/76/2012 zo dňa 15.05.2012
6. Na pojednávaní konanom dňa 20.03.2017 (čl. 115) žalobca doplnil, že skutočnosť, že v rozhodujúcom čase nebol osobou verejne činnou ani osobou verejného záujmu potvrdil aj tunajší súd v rozsudku vo veci sp. zn. 11C/156/2012, ako aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 6Co/561/2014. Bývalé odsúdenie žalobcu sa netýkalo výkonu verejnej funkcie, naviac NS SR rozhodnutím sp. zn. 2TdoV/19/2015 zrušil rozsudok NS SR sp. zn. 4To/2/2008 z 30.10.2008 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4T/2/2005 z 27.06.2007. Žalovaný doplnil, že text ospravedlnenia uvedený žalobcom považuje za neurčitý, nakoľko v ňom chýbajú akékoľvek konkrétne výroky z napadnutého článku, za ktoré by sa mal žalovaný ospravedlniť. K zverejneniu fotografie k predmetnému článku sa žalovaný odvolával na rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č.k. 8C/46/2013-163, ktorým súd rozhodol, že zverejnenie fotografie je v súlade so spravodajskou licenciou, s tvrdením, že sa jednalo o takmer identickú fotografiu a obsahovo podobný článok. Podľa žalovaného má súd skúmať danosť prekážky litispendencie s ohľadom na rovnaké nároky uplatnené žalobcom k rovnakej fotografii. K výrokom, ktoré boli v článku obsiahnuté uviedol, že podľa jeho názoru nie sú spôsobilé zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktorý má výhrady aj k viacerým výrokom, ktoré sa ho priamo netýkajú. Predmetný Článok sa podľa žalovaného týkal súdnych konaní, ktoré sú jednoznačne legitímnou témou verejného záujmu. Prípadné zrušenie trestného rozsudku nie je podstatné, pretože v čase zverejnenia Článku bol žalobca právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV Ús/107/2010. Žalobca doplnil, že Článok podľa jeho názoru nie je spravodajským, špecifikoval viaceré podľa neho nepravdivé skutočnosti obsiahnuté v Článku, k fotografii doplnil, že z jej označenia nie je zrejmé, že ide o archívnu fotografiu - fotografia vyvoláva dojem aktuálnosti. Pretože článok nemožno považovať za spravodajstvo, ani na fotografiu sa podľa žalobcu nevzťahuje spravodajská licencia, a to bez ohľadu na to, či ide o archívnu fotografiu alebo nie.
Na uvedenom pojednávaní žalobca doručil súdu nasledovné listiny:
- zápisnicu z 28.02.2017 vo veci vedenej na NS SR pod sp. zn. 2Tdov/19/2015
- zápisnica Okresného súdu Bratislava II zo dňa 22.1.2016 vo veci sp. zn. 50C/´290/2014, v ktorej je zaznamenaná výpoveď doktorky Ž..
a žalovaný nasledovné listiny:
- rozhodnutie tunajšieho súdu vo veci sp. zn. 8C/43/2013
- článok „Ď. chudobu iba predstieral“, zverejnený dňa 15.6.2012 v denníku SME v rubrike Spravodajstvo.
7. Dodatočne súd do spisu doložil pôvodnú žalobu vo veci sp. zn. 11C/156/2012 zo dňa 20.08.2012 (čl.122) a listinné dôkazy k nej pripojené:
- kópia článku Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu, zverejnený dňa 19.6.2012 v rubrike Spravodajstvo
- žiadosť žalobcu zo dňa 19.07.2012 o uverejnenie odpovede
- reakcia šéfredaktora denníka SME - vyjadrenie k žiadosti o uverejnenie odpovede
8. Písomným podaním zo dňa 23.06.2017, doručeným súdu dňa 25.07.2017, žalobca doplnil, že v Článku boli uvedené predovšetkým nasledujúce nepravdivé, neúplné a pravdu skresľujúce tvrdenia:
- Ď. predstieral biedu
- prokurátor rozhodol, že Ď. mali dávky priznať ešte vo väzení
- súd rozhodol, že Ď. predstieral život v chudobe
- Ď.Č. sa nachádza v údajnej hmotnej núdzi
- Ď.Č. si chcel vybaviť aj to, aby mu súd odpustil poplatok v istom spore, lenže neuspel
- súdy rozhodli, že Ď. účelovo previedol obchodné podiely bezplatne na manželku
- vilu daroval dcére
- vydokladoval, že býva v podnájme
- kým sa nezamestná, nemusí štátu zaplatiť stratu vyše 323 tisíc eur, ktorú mu spôsobil.
Neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobca špecifikoval tak, že predmetným článkom bolo zasiahnuté do jeho cti a dôstojnosti, pretože uvedené tvrdenia vyvolávajú u čitateľa dojem, že sa žalobca opakovane snažil uviesť do omylu konajúce súdy a iné štátne orgány a takto získať neoprávnenú výhodu. Ďalej sa žalobca vyjadril, že nie je potrebné demonštrovať, či takýto zásah so sebou niesol aj ujmu, ktorá sa prejavila navonok vo vzťahu k tretím osobám, nakoľko v tomto prípade ide o

subjektívne pociťovanie poškodenia cti, dôstojnosti alebo súkromia a preto len samotný žalobca môže vyhodnotiť, či tvrdenia uvedené v predmetnom článku zasahovali do jeho osobnostných práv. Vo vzťahu k posudzovaniu zásahov do osobnostných práv žalobcu poukázal žalobca na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/137/2008: „Skutočnosti zo súkromného života osôb tzv. verejného záujmu môžu byť považované za vec oprávneného verejného záujmu výlučne len vtedy, pokiaľ je zverejňovanie týchto skutočností v priamej súvislosti s činnosťou uvedených osôb vo verejnom záujme. Takéto zverejnenie teda musí mať nevyhnutne väzbu na verejnú činnosť, ktorú tzv. osoby verejného záujmu vyvíjajú navonok“. Tvrdenia uvedené v predmetnom článku sú podľa žalobcu skresľujúce a nemožno ich považovať za hodnotiace úsudky, ktorými autor článku prejavuje svoj názor, prípadne vyslovuje myšlienku, nakoľko autor v článku nepoužil slovné spojenia, z ktorých by bolo zrejmé, že čerpal zo zverejnených a nepotvrdených informácií. Ak by takéto tvrdenia bolo možné považovať za hodnotiace úsudky, mohol by vydavateľ napísať o komkoľvek čokoľvek nepravdivé argumentujúc, že ide o hodnotiaci úsudok.
9. Žalovaný doplnil svoju argumentáciu písomným podaním zo dňa 14.09.2017 tak, že dotknuté výroky nie sú nepravdivé, ale jedná sa len o sumarizáciu súdneho rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I v konaní 7C/212/2008, ako aj uznesenia Najvyššieho súdu SR v konaní 5Cdo 76/2012. Podľa žalovaného Článok spĺňa všetky znaky spravodajstva a žalobca je osobou verejného záujmu, nakoľko sa článok týkal konaní, ktoré sú vecou verejného záujmu. Na podporu svojich tvrdení sa žalovaný odvolával na rozsudok Krajského súdu v Bratislave v konaní 6Co/273/2013 s následným tvrdením, že verejný záujem je daný samotnou témou, na ktorú sa autor článku snažil upozorniť, a síce, že v prípade dlhov nie je pre dlžníkov náročné zabezpečiť nevymáhateľnosť dlhu. V závere vyjadrenia sa žalovaný odvolával na slobodu prejavu.
10. Na pojednávaní konanom dňa 28.09.2017 (čl. 199) sa žalobca vyjadril tak, že jednou z rozhodujúcich skutočností v predmetnom konaní je posúdenie, či v danom prípade ide o spravodajstvo alebo nie, nakoľko od toho sa ďalej odvíja oprávnenosť použitia predmetnej fotografie. Žalobca uviedol, že podľa jeho názoru nejde o spravodajstvo, nakoľko mu nebola daná možnosť vyjadriť sa a nebol v článku ani uvedený výsledok konania spomínaného v predmetnom článku, napriek tomu, že o odvolaní bolo v tom čase už rozhodnuté. Článok bol len honbou za senzáciou, o čom svedčí aj nevhodnosť použitej fotografie. Ak by aj jednotlivé výroky z článku boli považované za tolerovateľné zjednodušenie skutočností (čo však žalobca nepripúšťal), ich naskladanie tak, ako to bolo urobené v Článku predstavuje už neprípustný zásah do osobnostných práv, honbu za senzáciou. Následne žalovaný doplnil, že téma Článku bola vymedzená v prvom odseku tak, že Článok pojednáva o zlom systéme hmotnej núdze, pričom nedostatky tohto systému autor prezentuje na prípade žalobcu. Nakoľko je systém hmotnej núdze súčasťou štátneho rozpočtu, žalovaný je názoru, že sa jedná o legitímnu tému verejného záujmu. K nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa žalovaný odvolával na nález ÚS III.US 691/2016 zo dňa 28.02.2017, kde súd uviedol, že pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy je potrebné prihliadnuť na povesť žalobcu v očiach verejnosti. K tomuto sa žalobca vyjadril tak, že žalovanému nešlo o upozornenie na zneužívanie dávok v hmotnej núdzi, ale o zdiskreditovanie osoby žalobcu, nakoľko v tom čase viedol proti žalovanému už niekoľko súdnych konaní. Žalobca taktiež upozornil na vyjadrenie P.. Ž., bývalej riaditeľky ÚPSVaR, ktorá potvrdila, že v žalobcovom prípade nešlo o zneužívanie inštitútu hmotnej núdze. S odkazom na bod č. 22 nálezu ÚS SR č.k. I.ÚS 689/2014-35 bol žalobca názoru, že nie je možné od neho žiadať preukázanie toho, že práve zverejnením dotknutej fotografie došlo k zásahu do jeho osobnostných práv do tej miery, že mu prináleží nemajetková ujma.
11. Žalobca na pojednávaní dňa 06.11.2017 doručil súdu vyjadrenie zo dňa 02.11.2017, ktorým navrhol zmenu petitu nasledovne:
„Žalovaný je povinný na svoje náklady zverejniť v najbližšom utorkovom vydaní denníka SME po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku na str. 4 na rovnakej ploche ako bol uverejnený článok „Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu“ ospravedlnenie nasledujúceho znenia:
„Dňa 19.06.2012 sme v denníku SME v čísle 141, ročník 20, na stránke 4 uviedli nepravdivé a znevažujúce tvrdenia, ktoré zasiahli do cti, súkromia a dôstojnosti B.. D.. X. Ď.. Pánovi Ď. sa za tieto tvrdenia ospravedlňujeme. Na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I je vydavateľ denníka SME povinný uhradiť pánovi Ď. nemajetkovú ujmu vo výške 10.000 €.“
Žalovaný je povinný na svoje náklady zverejniť v najbližšom utorkovom vydaní denníka SME po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku na str. 4 na rovnakej ploche ako bol uverejnený článok „Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu“ ospravedlnenie nasledujúceho znenia:
„Dňa 19.06.2012 sme v denníku SME v čísle 141, ročník 20, na stránke 4 v rozpore so zákonom a oprávnenými záujmami žalobcu, bez jeho privolenia uverejnili obrazovú snímku B.. D.. X. Ď. neprimeraným spôsobom, čím došlo v značnej miere k zníženiu dôstojnosti žalobcu a jeho vážnosti v spoločnosti. Pánovi Ď. sa za nezákonné uverejnenie jeho obrazovej snímky ospravedlňujeme.

Na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I je vydavateľ denníka SME povinný uhradiť pánovi Ď. nemajetkovú ujmu vo výške 10.000 €.“
Žalovaný je povinný zaplltiť žalobcovi sumu 10.000 € ako náhradu za nemajetkovú ujmu v peniazoch a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi trovy konania v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“
12. Súd procesnému návrhu na úpravu žalobného petitu na rovnakom pojednávaní vyhovel.
13. Žalovaný sa k tomuto podaniu žalobcu vyjadril tak, že predmetom nového petitu sú 2 ospravedlnenia namiesto 1 a takéto rozdelenie a duplicitu považuje za nedôvodné. Lehotu na plnenie považoval žalovaný za ťažko vykonateľnú. Taktiež za ťažko vykonateľné považoval aj uverejnenie ospravedlnenia na rovnakej ploche ako bol uverejnený článok, nakoľko článok bol uverejnený na celej strane a ospravedlnenie má päť riadkov. Žalovaný ďalej uviedol, že oznámenie o zaplatení nemajetkovej ujmy nepredstavuje zadosťučinenie a preto by takýto oznam nemal byť pripustený a taktiež uverejnenie dvoch ospravedlnení, pričom obe majú byť uverejnené v rovnakom čísle na rovnakej ploche ako pôvodný článok je nemožné. Žalobca k tomu uviedol, že nevidí problém v tom, aby obe ospravedlnenia boli umiestnené na jednej stránke. Žalobca sa následne doplnil, že keď sa o verejne známej osobe uvádzajú nepravdivé, polopravdivé a difamujúce tvrdenia, dochádza k zásahu do osobnostných práv. Uverejnenie fotografie, na ktorej je žalobca spútaný v medveďovi podľa žalobcu zasahuje do osobnostných práv kohokoľvek. Vo vzťahu k nároku z uverejnenej fotografie žalovaný ďalej doplnil, že ak by súd nárok žalobcu vyhodnotil v nejakej časti ako dôvodný, primeraným zadosťučinením by bolo samotné konštatovanie porušenia práva žalobcu. Podľa žalovaného ospravedlnenie na celú stranu denníka SME nemôže byť primerané ani dôvodné. Oprávnenosť zverejnenia fotografie potvrdil tunajší súd v rozsudku sp. zn. 8C/46/2013, ktoré bolo potvrdené aj odvolacím súdom. Dotknutý článok vyšiel v roku 2012 - relatívne krátko po prepustení žalobcu z výkonu trestu odňatia slobody. Článok tiež súvisel a odkazoval na obdobie jeho výkon trestu - napr. sa v ňom uvádzalo, že prokurátor rozhodol o tom, že žalobca mal nárok na sociálne dávky už vo väzení, preto je daná súvislosť fotografie žalobcu s daným článkom a jeho obsahom. Vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa žalovaného žalobca tento nárok nepreukázal, keď v tomto smere neprodukoval žiadny dôkaz.
14. Súd vykonal dokazovanie listinami, predloženými procesnými stranami, oboznámil sa so súdnymi rozhodnutiami označenými/predloženými súdu a s ostatným obsahom súdneho spisu.
Z vykonaného dokazovania a z nesporných tvrdení procesných strán mal súd za preukázaný nasledujúci skutkový stav:
15. Medzi procesnými stranami konania nebolo sporné, že dňa 19.6.2012 bol v čísle 142 denníka SME uverejnený článok s nasledujúcim textom:
„Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu
Prokurátor rozhodol, že exposlancovi Ď. mali dávky priznať ešte vo väzení.
Zlý systém hmotnej núdze zneužívajú špekulanti, hovorí bývalá šéfka úradu práce D. Ž.. „Tento status chráni pred exekúciami, splácaním dlhov, platením výživného," D. Ž., bývalá šéfka úradu práce Bratislava BRATISLAVA. Súd rozhodol, že predstieral život v chudobe, štátu to však nebráni, aby ho ďalej viedol ako osobu v hmotnej núdzi. Kým sa bývalý poslanec SDK X. Ď., odsúdený za podvod s DPH, nezamestná, nemusí štátu zaplatiť stratu vyše 323-tisíc eur, ktorú mu spôsobil. Ústredie práce sa k Ď. prípadu nechce vyjadrovať. „Ide o súkromnú osobu," povedal hovorca X. I.. Polícia vyšetrovala, či sa bývalý poslanec žiadosťou o dávky nedopustil subvenčného podvodu. Trestné oznámenie podal úrad práce v Bratislave. „V októbri 2011 bolo predmetné trestné oznámenie odmietnuté," hovorí G. X. z krajského policajného riaditeľstva.
Kto nič nemá
Bývalá šéfka úradu práce v Bratislave D. Ž. tvrdí, že systém hmotnej núdze na Slovensku využívajú mnohí. Ď. prípad na to iba upozornil. „Tento status vás chráni napríklad pred exekúciami, pred splácaním dlhov, pred platením výživného. Kto nič nemá, tomu nič nemôžu zobrať." Vybaviť si potvrdenie pritom nie je ťažké. Stačí si naštudovať zákon, formálne sa zbaviť majetku a nepracovať. O zlej legislatíve svedčí podľa Ž. napríklad to, že osoba v hmotnej núdzi môže vlastniť auto v hodnote 6,5-tisíca eur. Ď. účelový postup zistili súdy vlani, ale v inej veci. Pre údajnú hmotnú núdzu si chcel vybaviť aj to, aby mu odpustili poplatok v istom spore, lenže neuspel. Jeho dovolanie voči verdiktu teraz v máji zamietol Najvyšší súd.
Vraj mu stačí 118 eur
Súdy rozhodli, že Ď. účelovo previedol obchodné podiely bezplatne na manželku. Vilu daroval dcére a vydokladoval, že býva v podnájme. „Sám žalobca uviedol, že týmto postupom sa snažil získať príspevok k dávke v hmotnej núdzi," píše sa v súdnom rozhodnutí. Ď. súdu tvrdil, že žije zo sumy 118,3 eura mesačne, čo je zhruba výška dávky. Ž. upozorňuje, že jej poberatelia dostávajú každý mesiac od štátu navyše dve eurá ako kompenzáciu za dvadsaťkorunové poplatky u lekára, ktoré zaviedol bývalý minister

zdravotníctva J. I.. Poplatky sú dávno zrušené, príspevok však v zákone nechali. Prokurátor navyše podľa zistení SME doručil ústrediu práce stanovisko, že pochybilo, keď Ď. odmietlo zaradiť do evidencie ešte počas jeho pobytu vo väzení. Vyhovelo mu, až keď ho v roku 2010 podmienečne prepustili na slobodu.
Neznáme opatrenia
Ústredie práce tvrdí, že zneužívanie dávok kontroluje. Vlani urobilo 126 kontrol a preverovalo sumu vyše 791-tisíc eur, ktoré štát vyplatil na dávkach. „Neoprávnené čerpanie dávok bolo zistené v trinástich prípadoch v celkovej sume 6458 eur," hovorí I.. Ministerstvo práce oznámilo, že sa „aj vzhľadom na posledné známe prípady z praxe" problémom intenzívne zaoberá. Aké opatrenia prijme, nespresnilo.
F. B. © SME“
K článku bola pripojená fotografia žalobcu spútaného tzv. medveďom s popisom - bývalý poslanec previedol majetok na rodinu a štát si myslí, že je v hmotnej núdzi. Z popis fotografie, ani zo žiadne časti článku nevyplývalo, že fotografia je archívna, prípadne ilustračná.
16. Listom zo dňa 19.7.2012 žalobca požiadal žalovaného o uverejnenie odpovede. V žiadosti žalobca uviedol názov, číslo, deň vydania periodickej tlače, názov článku a stranu na ktorej bol článok umiestnený (číslo 142 denníka SME, vydané 19. 6. 2012, ste na str. 4 v článku „Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu"). Žalobca v žiadosti označil za nepravdivé nasledujúce tvrdenia, týkajúce sa jeho osoby:
- Ď. predstieral biedu
- prokurátor rozhodol, že Ď. mali dávky priznať ešte vo väzení
- súd rozhodol, že Ď. predstieral život v chudobe
- Ď.Č. sa nachádza v údajnej hmotnej núdzi
- Ď.Č. si chcel vybaviť aj to, aby mu súd odpustil poplatok v istom spore, lenže neuspel
- Najvyšší súd Ď. dovolanie voči verdiktu teraz v máji zamietol
- súdy rozhodli, že Ď. účelovo previedol obchodné podiely bezplatne na manželku
- vilu daroval dcére
- vydokladoval, že býva v podnájme
- kým sa nezamestná, nemusí štátu zaplatiť stratu vyše 323-tisíc eur, ktorú mu spôsobil,
pričom pri každom tvrdení, žalobca v Žiadosti uviedol dôvody, pre ktoré považuje tvrdenie za nepravdivé resp. pravdu skresľujúce. Záverom Žiadosti uviedol, že na základe nepravdivých, neúplných a pravdu skresľujúcich tvrdení vzniká dojem, že sa snažil opakovane uviesť do omylu konajúce súdy a iné štátne orgány a získať tak neoprávnenú výhodu, čím bolo hrubým spôsobom zasiahnuté do jeho cti a dôstojnosti. S poukazom na to, že nie je osobou verejne činnou žiadal o uverejnenie priloženého textu odpovede v súlade s § 8 ods. 6 zák. č. 167/2008 Z.z., a to na tom istom mieste na str. 4 denníka SME v časti Spravodajstvo a na rovnakej ploche.
K Žiadosti bolo pripojené navrhované znenie odpovede.
17. Krajská prokuratúra Bratislava listom č. Kd 114/12-5 zo dňa 17.04.2012 oznámila Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, že podala protest voči ich rozhodnutiu o tom, že žalobca sa nepovažuje za občana v hmotnej núdzi.
18. Rozhodnutím sp. zn. 5Cdo/76/2012 zo dňa 15.05.2012 NS SR odmietol dovolanie žalobcu vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 7C/212/2008 proti rozhodnutiu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a proti neustanoveniu zástupcu z radov advokátov z dôvodu procesnej neprípustnosti. Odôvodnenie rozhodnutia sa začína nasledovne: Okresný súd Bratislava I uznesením z 18. apríla 2011, č.k. 7 C 212/2008-97 žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal a neustanovil mu zástupcu z radov advokátov. Dospel k záveru, že vzhľadom na jeho majetkové pomery nespĺňa prvú podmienku pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. Napriek viacerým skutočnostiam, ktoré by samé osebe odôvodňovali nárok na oslobodenie, zdôraznil skutočnosti svedčiace v jeho neprospech. Za spornú považoval najmä účasť žalobcu vo viacerých obchodných spoločnostiach. Bezodplatný prevod obchodných podielov na manželku sa mu javil účelový a vyhodnotil tento postup ako účelové zbavovanie sa majetku. Za ďalšiu skutočnosť svedčiacu v neprospech žalobcu považoval účelovosť uzavretia nájomnej zmluvy na byt na O.. ulici, keď sám žalobca uviedol, že týmto postupom sa snažil získať príspevok k dávke v hmotnej núdzi. Za pochybné považoval tvrdenie žalobcu, že dokáže vyžiť bez akejkoľvek finančnej pomoci len zo sumy 118,30 € mesačne, a to najmä vzhľadom na výšku priemerných nákladov na uspokojovanie základných životných potrieb súvisiacich s bývaním, stravovaním a podobne. Ďalej mal za to, že žalobca tiež nepreukázal svoje tvrdenie, že s manželkou nežijú v spoločnej domácnosti, nakoľko ako bydlisko manželky uvádza práve adresu O.., kde sa aj sám zdržiava.....“
19. Listom z neuvedeného dňa Denník SME reagoval na žiadosť žalobcu o uverejnenie odpovede z 19.07.2012 k článku „Ď. nepodvádzal, keď predstieral biedu“ tak, že žiadosti žiadateľa /žalobcu v tomto

konaní/ nie je možné vyhovieť s odôvodnením, že autor článku vychádzal z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/76/2012, ktorého časť bola v liste odcitovaná.
20. Dňa 15.6.2012 v rubrike spravodajstvo bol v denníku SME uverejnený článok s titulkom „Ď. chudobu iba predstieral“ a podtitulkom „Podvodník tvrdil, že už nežije spolu s manželkou v lukratívnej vile, podľa súdu sa tam však zdržiava“. K článku bola pripojená fotografia žalobcu v tzv. medveďovi; k fotografii bol pripojený popis: X. Ď. pred súdom, foto- archív TASR.
21. Podľa zápisnice Okresného súdu Bratislava II vo veci sp. zn. 50C/290/2014 zo dňa 22.1.2016 svedkyňa D. Ž. vypovedala, že v čase napísania predmetného článku bola riaditeľkou ÚPSVaR-u. Po zistení o zneužívaní dávky v hmotnej núdzi si dala predložiť spis a podala trestné oznámenie na políciu. Vec však bola zamietnutá, lebo sa nejednalo o trestný čin. Dávka bola žalobcovi priznaná dávnejšie, avšak na dopyt médií, či je dávka priznaná legitímne, dala toto prešetriť. Žalobca spĺňal všetky podmienky v čase podania dávok v hmotnej núdzi, plnil si všetky povinnosti voči úradu tak, že nebolo potrebné voči nemu postupovať sankčne. Podľa tvrdení svedkyne v súvislosti s článkom uviedla, že ani raz nenaznačila, že by práve žalobca bol tým, ktorý zneužíva systém hmotnej núdze. Práve naopak, potvrdila oprávnenosť a správnosť jeho evidencie v sociálnom systéme. Doslova uviedla, že za B. úrad garantuje, že spis bol preverený, nenájdené v ňom žiadne pochybenie ani klam ani zo strany úradu ani zo strany klienta.
22. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 8C/46/2013-163 z 12.2.2015 bola žaloba totožného žalobcu ako je v tomto konaní o ochranu osobnosti zamietnutá. Žaloba bola odôvodnená tým, že žalovaný - Petit Press a.s. zverejnil dňa 15.06.2012 článok „Ď. chudobu iba predstieral“, ktorý obsahoval viaceré nepravdivé tvrdenia (Ď. chudobu iba predstieral, navrhovateľ sa vlani účelovo zbavoval majetku, dom bývalého poslanca dostala do daru dcéra, bezodplatne previedol podiely vo firmách na ženu, navrhovateľ snažil dokázať, že je bez peňazí, súdy mu však neuverili....) a ako aj neoprávnene uverejnenú fotografiu žalobcu, čím bolo zasiahnuté do jeho osobnostných práv. Žaloba bola zamietnutá.
23. Súd vykonal všetky dôkazy, na vykonaní ktorých procesné strany trvali.
24. Predmetom konania je nárok ochranu osobnosti, poskytnutie primeraného zadosťučinenia ako aj náhrada nemajetkovej ujmy.
25. Súd vec právne posúdil nasledovne:
26. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (OZ), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.
27. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
28. Občiansky zákonník v ustanovení § 11 a nasl. zakotvuje všeobecné právo každého človeka na ochranu jednotlivých zložiek jeho osobnosti a prejavov osobnosti proti tím, ktorý do týchto chránených práv neoprávnene zasahujú.
29. Žalobca sa v tomto konaní domáha ochrany svojej občianskej cti, dôstojnosti, vážnosti a súkromia, ktoré mali byť porušené neoprávneným zásahom žalovaného.
30. Predmetom konania sú dva samostatné nároky z tvrdeného porušeného práva na ochranu osobnosti - nárok z nepravdivých, neúplných a pravdu skresľujúcich tvrdení uvedených v Článku a nárok z neoprávnene uverejnenej fotografie.
31. Za neoprávnený zásah žalobca označil novinový článok (resp. tvrdenia v ňom uvedené), uverejnený žalovaným spoločne s fotografiou žalobcu. Žalovaný sa vo vzťahu k označenému zásahu bránil tým, že publikáciou článku realizoval slobodu prejavu a právo na informácie.
32. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.
33. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.
34. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR, sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.
35. Podľa čl. 26 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povoľovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.
36. Právo na ochranu osobnosti je chránené Ústavou SR, rovnako ako aj sloboda prejavu a právo na informácie. Predmetom tohto sporu je teda konflikt dvoch ústavou garantovaných práv.
37. Každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy.

38. Pri rozhodovaní sporov vo veciach ochrany osobnosti je nevyhnutné zohľadniť ochranu slobody prejavu minimálne v rozsahu jej ústavných záruk. Ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 13) nemožno teda aplikovať izolovanie, ale je nutné ich vykladať v súlade s ústavou. Nutnosť zohľadniť slobodu prejavu neznamená rezignáciu na ochranu osobnosti.
39. Obmedzenie akéhokoľvek základného práva alebo slobody, a teda aj slobody prejavu možno považovať za ústavne akceptovateľné len vtedy, ak ide o obmedzenie, ktoré bolo ustanovené zákonom, resp. na základe zákona. Zodpovedná niektorému ústavnému legitímnemu cieľu a musí ísť o obmedzenie, ktoré je v súlade so zásadou proporcionality.
40. Princíp proporcionality je interpretačný a aplikačný nástroj, ktorým je riešená kolízia ústavne chránených hodnôt. Pri kolízii dvoch proti sebe stojacích hodnôt bude jednej z nich po teste princípom proporcionality priznaná väčšia dôležitosť, avšak druhá hodnota s menšou dôležitosťou v dôsledku toho nestráca svoju platnosť. Podstata predmetného rozhodovania je hľadanie vyváženého vzťahu medzi ústavou garantovaným právom na ochranu cti, dôstojnosti či súkromia a slobody prejavu a právom na informácie.
41. Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody.
42. Princíp proporcionality sa uskutočňuje testom proporcionality, ktorý prostredníctvom zodpovedania logických otázok stanovuje, čo nedošlo k protiústavnému zásahu do základných práv. Podstatou testu proporcionality je pomernosť cieľa a prostriedku, ktorým sa dosiahol výsledok. Popri zásade pomernosti sa uplatňuje aj zásadu zákazu nadmerného zásahu do práv iných.
43. Pri riešení kolízii dvoch proti sebe stojacich ústavných práv je potrebné zachovať maximum z oboch kolidujúcich práv.
44. Test proporcionality je založený na hľadaní odpovedí na otázky: kto, o kom, čo, kde, kedy a ako v konkrétnom prípade povedal/zverejnil.
K nároku z nepravdivých, neúplných a pravdu skresľujúcich tvrdení uvedených v Článku
45. Zásah do osobnostných práv vo všeobecnosti môže spočívať v rozširovaní/zverejnení nepravdivých informácií o dotknutej fyzickej osobe (napr. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 28Cdo/1863/2001 z 9.4.2002.).
46. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu, a jednak to, že zásah bol objektívne spôsobilý, aby z neho vznikla ujma na právach chránených ustanovením § 11 OZ. Obidva predpoklady musia byť splnené. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ. (rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 26. apríla 1978, sp. zn. 1 Cz 32/1978, ZIV, s. 453)
47. Funkciou (účelom) titulku je upútať a zaujať čitateľa, aby si článok prečítal a až na tomto základe si osvojil tlačou ponúkané informácie a urobil si o nich vlastný úsudok. Vychádzajúc z tejto funkcie titulku, možno aj z hľadiska ochrany práva na súkromie dotknutých osôb vo všeobecnosti akceptovať a tolerovať, že sa v titulku objavujú expresívnejšie, provokujúce či zveličujúce vyjadrovacie prostriedky, a to najmä vtedy, ak ide o médium bulvárneho typu.
Novinári majú (sociálnu) povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať. Novinárom sa dokonca umožňuje používať určitú mieru preháňania a provokácie.
Ústavný súd nepovažuje za správne, ak všeobecný súd rozhodujúci o voCj nezohľadní, resp. nedostatočne zohľadní organickú väzbu medzi titulkom (nadpisom) určitého článku a jeho vecným obsahom. Pri „izolovanom posudzovaní by totiž väčšinu titulkov (nadpisov) uverejňovaných v tlači bolo treba charakterizovať ako skutkové tvrdenia (fakty), hoci skutočným zámerom ich autorov je len prostredníctvom titulkov upútať pozornosť čitateľov na článok, ktorý poskytuje informácie vo forme hodnotiacich úsudkov. Zároveň treba tiež zdôrazniť, že izolovaným posudzovaním titulku spravidla nemožno hodnoverne dôjsť k záveru, či v ňom obsiahnuté tvrdenie je pravdivé, alebo naopak, nepravdivé.
(nález Ústavného súdu SR z 18. septembra 2012, sp. zn. II. ÚS 340/09-93)
48. Je nepochybné, že Článok bol zverejnený vo významnom mienkotvornom celoslovenskom spravodajskom denníku (kto, kde). Úlohou novinárov je prostredníctvom rôznych médií (v tomto prípade prostredníctvom novinového denníka) poskytovať širokej verejnosti informácie zo všetkých oblastí života spoločnosti.
49. Jednou z otázok, významných pre posúdenie veci bolo posúdenie statusu žalobcu - žalobca namietal, že na jeho osobu je potrebné nahliadať ako na bežného občana. V konaní bolo nesporné, že v minulosti (v období rokov 1994-2002) žalobca zastával rôzne funkcie voleného zástupcu občanov, či už na regionálnej alebo celoslovenskej úrovni. Rovnako nebolo sporné, že žalobca bol v období rokov

2007-2008 právoplatne odsúdený v trestnom konaní. Aj napriek skutočnosti, že právoplatné odsúdenie žalobcu bolo nedávno zrušené, tejto skutočnosti v prejdnávanej veci nemožno priznať právnu relevanciu, pretože je potrebné vychádzať z okolností, ktoré tu boli v čase zverejnenia Článku. V tom čase už žalobca nebol politikom, nezastával žiadnu verejnú funkciu nebol ani verejne činnou osobou, avšak stále bol osobou, ktorá bola predmetom zvýšeného záujmu verejnosti s ohľadom na jeho predchádzajúce pôsobenie vo verejných funkciách, ako aj predchádzajúce trestné stíhanie, v dôsledku ktorých sa stal mediálne známym (o kom).
50. Osoby verejné možno rozčleniť na osoby verejne činné a osoby verejne známe. Verejne činné sú osoby, ktoré sa nejakým spôsobom podieľajú na výkone verejnej moci (politici, sudcovia, štátni úradníci, advokáti, prokurátori, predstavitelia ozbrojených zložiek iní verejní činitelia). U osôb verejne známych je verejná známosť daná spravidla ich významnými skutkami, či už sú tieto skutky pozitívne alebo negatívne. Vstupom do vrcholovej politiky sa každá osoba vzdáva časti svojho súkromia a musí očakávať, že aj po ukončení verejnej funkcie bude predmetom zvýšeného záujmu verejnosti, osobitne v prípade jej budúcich pozitívnych alebo negatívnych skutkov- rovnako je tomu tak aj u žalobcu. Ako bývalý vrcholový politik v súvislosti so svojimi súčasnými skutkami púta na seba väčšiu mieru pozornosti verejnosti a médií, ako by tomu bolo v prípade, ak by do politiky nevstúpil.
51. Čo bolo obsahom dotknutého článku - boli to otázky súvisiace s fungovaním systému hmotnej núdze. Súd sa stotožňuje so žalovaným, systém hmotnej núdze je naviazaný na verejné financie, a preto je legitímnou témou záujmu verejnosti. Nedostatky systému žalovaný ilustroval na osobe žalobcu a uviedol viaceré tvrdenia, ktoré sú podľa žalobcu nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce Jednalo sa o nasledujúce tvrdenia:
- Ď. predstieral biedu
- prokurátor rozhodol, že Ď. mali dávky priznať ešte vo väzení
- súd rozhodol, že Ď. predstieral život v chudobe
- Ď. sa nachádza v údajnej hmotnej núdzi
- Ď. si chcel vybaviť aj to, aby mu súd odpustil poplatok v istom spore, lenže neuspel
- súdy rozhodli, že Ď. účelovo previedol obchodné podiely bezplatne na manželku
- vilu daroval dcére
- vydokladoval, že býva v podnájme
- kým sa nezamestná, nemusí štátu zaplatiť stratu vyše 323 tisíc eur, ktorú mu spôsobil.

K nasledujúcim výrokom súd uvádza, že prevažná väčšina týchto výrokov vychádza z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/76/2012 zo dňa 15.12.2012 a je zjednodušením, prípadne parafrázovaním skutočností v tomto rozhodnutí uvedených (takto sa v konaní bránil aj žalovaný). Denník SME nie je odbornou publikáciou a preto je prípustné aby získané informácie podal verejnosti spôsobom, ktorý je pre verejnosť zrozumiteľná, t.j. s určitou dávkou zjednodušenia. Takmer žiadne z označených tvrdení (aj keby boli nepravdivé) podľa súdu nie je spôsobilé samé o sebe spôsobiť zásah do osobnostných práv žalobcu (vilu daroval dcére, vydokladoval, že býva v podnájme), pretože samotné nemajú žiaden súvis s cťou, povesťou a dôstojnosťou žalobcu.
Podľa súdu, zásahu do osobnostných práv žalobcu boli spôsobilé iba nasledujúce tvrdenia:
- Ď. predstieral biedu
- súd rozhodol, že Ď. predstieral život v chudobe
- súdy rozhodli, že Ď. účelovo previedol obchodné podiely bezplatne na manželku,
- Ď. si chcel vybaviť aj to, aby mu súd odpustil poplatok v istom spore, lenže neuspel

ktoré by mohli znížiť morálny kredit žalobcu v spoločnosti. Ku všetkým výrokom v tejto skupine súd uvádza, že všetky tieto tvrdenia je možné považovať za zjednodušenia skutočností uvedených v rozhodnutí NS SR sp. zn. 5Cdo/76/2012 zo dňa 15.12.2012. Od vydavateľa tlače nemožno spravodlivo požadovať, aby selektoval a overoval informácie, získané od štátneho orgánu a postihovať ho za to, že sa na takého informácie spoliehal.
52. Ak ide o oficiálne zdroje, ktoré zverejnené informácie periodiku poskytli a ktoré za takto poskytnuté informácie nesú aj zodpovednosť, nie je úlohou periodika skúmať ich pravdivosť, resp. úplnosť. (uznesenie ÚS SR sp. zn. II ÚS 342/09 z 13.10.2009)
53. Novinári sa mohli dopustiť v inkriminovanom článku aj určitého zjednodušenia, či dokonca nepresnosti pri rešpektovaní zásady, že celkové vyznenie uverejnených informácií v relevantnom čase zodpovedalo reálne existujúcim skutočnostiam. V danom prípade vyššie označené výroky zodpovedajú reálne existujúcim skutočnostiam - žalobca prostredníctvom procesného návrhu, ktorý mu poskytuje právny poriadok žiadal neúspešne o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, avšak súd jeho návrh vyhodnotil ako nedôvodný z dôvodu nepreukázania ním tvrdených skutočností, popri inom súd

v odôvodnení výslovne uviedol, že “bezodplatný prevod obchodných podielov na manželku sa mu javil ako účelový“.
54. Po zhodnotení všetkých kritérií testu proporcionality súd dospel k záveru, že vyššiu mieru ochrany je v danom prípade potrebné poskytnúť právu na slobodu prejavu a právu na informácie pred právom na ochranu osobnosti Žalovaný svojou činnosťou neprekročil rámec, ustanovený zákonom, ani neprimeraným spôsobom nezasiahol do práv žalobcu. Dotknuté výroky buď nie sú spôsobilé spôsobiť zásah do osobnostných práv žalobcu, alebo čerpajú z oficiálnych zdrojov a sú povoleným zjednodušením skutočností z vyššie označeného zdroja. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v tejto časti zamietol, z dôvodu nepreukázania nároku.
55. Súd sa stotožňuje so žalobcom, že Článok ako celok indikuje, že práve žalobca je osobou, ktorá zneužíva inštitút dávok v hmotnej núdzi, čo podľa vykonaného dokazovania, najmä z kópie zápisnice o výsluchu P.. Ž.M. nezodpovedá skutočnosti, avšak požadované zadosťučinenie takéto porušenie práv žalobcu neodzrkadľovalo, t.j. žalobca nežiadal napr. ospravedlnenie za to, že zverejnený článok navodzoval mylný dojem o tom, že žalobca zneužíva inštitút dávok v hmotnej núdzi.
56. K nároku z neoprávnene uverejnenej fotografie
57. Podľa § 12 ods. 1 OZ, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.
58. Podľa § 12 ods. 2 OZ, privolenie nie je potrebné, ak sa vyhotovia alebo použijú písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky, zvukové alebo obrazové a zvukové záznamy na úradné účely na základe zákona.
59. Podľa § 12 ods. 3 OZ, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez privolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby.
60. Žalobca trval na tom, že pre posúdenie veci je podstatné vyhodnotiť, či Článok bol spravodajským a v tejto súvislosti, či mal žalovaný na zverejnenie jeho fotografie tzv. spravodajskú licenciu (§ 12 ods. 3 OZ).
61. V súlade s príslušnou právnou úpravou je možné fotografie fyzickej osoby vyhotoviť iba zo súhlasom dotknutej osoby. Súhlas nie je potrebný pri tzv. zákonných licenciách, upravených v § 12 ods. 2 a ods. 3 OZ. Občiansky zákonník rozlišuje dva druhy zákonných licencií - a to:
- tzv. úradnú licenciu (podľa § 12 ods. 2 OZ -ak sa fotografia používa na úradné účely a na základe zákona)- pri tejto zákonnej licencii zákon neupravuje žiadne ďalšie zákonné obmedzenia pri vyhotovovaní a používaní podobizne fyzickej osoby
- tzv. spravodajskú licenciu (ak sa fotografia/podobizeň používa na účely spravodajstva).
Spravodajská licencia má na rozdiel od úradnej licencie stanovené zákonné obmedzenia - na účely spravodajstva je možné podobizeň použiť iba spôsobom, ktorý je primeraný a ktorý nie je v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby.
62. Ak by bola podobizeň fyzickej osoby použitá neprimeraným spôsobom alebo v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby, a teda neoprávnene, skúmanie danosti tzv. spravodajskej licencie by bolo pre posúdenie nároku už nadbytočné.
63. Súd sa zaoberal tým, či bola v danom prípade fotografia žalobcu použitá primeraným spôsobom, pričom primeranosť posudzoval s ohľadom na obsah Článku, jeho účel a čas zverejnenia, pričom prihliadol aj na súlad zverejnenia fotografie s oprávnenými záujmami žalobcu.
64. Dotknutá fotografia žalobcu s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou pochádza z obdobia, kedy bolo vedené trestné konanie voči žalobcovi (čo je možné vyvodiť z toho, ako je žalobca spútaný a nachádza sa v pojednávacej miestnosti). Rozhodnutia v trestnom konaní boli voči žalobcovi vydané dňa 27.6.2007 a 30.10.2008 (ako vyplýva zo skutkových tvrdení žalobcu na pojednávaní dňa 20.03.2017). Teda dotknutá fotografia bola vyhotovená s vysokou mierou pravdepodobnosti najneskôr dňa 30.10.2008 a následne bola žalovaným zverejnená (okrem iných prípadov) spoločne s Článkom dňa 19.06.2012, čo je takmer 4 roky od jej predpokladaného vyhotovenia. Súd preto konštatuje, že nezisti žiadnu časovú zverejnenej fotografie a Článku. Tvrdenie žalované, že bola Fotografia použitá krátko po tom, ako bol žalobca prepustený s výkonu trestu odňatia slobody nie je pre posúdenie veci relevantná, keďže článok sa nezaoberá výkonom trestu odňatia slobody žalovaného a ani samotná fotografia sa tejto témy netýka.
65. Vo vzťahu k obsahovej súvislosti Článku a Fotografie súd uvádza, že hlavnou témou Článku je upozornenie na nedostatky vo fungovaní systému hmotnej núdze, obsahovo sa Článok v jeho podstatnej časti zaoberal majetkovými pomermi žalobcu, osobitne jeho statusom osoby v hmotnej núdzi v súvislosti so súdnym konaním, v ktorom je žalobca účastníkom konania. Témou článku nebola trestná činnosť

žalobcu. Je pravdou, že Článok veľmi okrajovo súvisel s obdobím výkonu trestu žalobcu, ako tvrdil žalovaný, avšak táto zmienka o trestnej činnosti žalobcu je iba v podtitulku článku a článok samotný sa uvedenou témou nezaoberá. Nemožno sa stotožniť so žalovaným, že akákoľvek vzdialená súvislosť textu publikovaného článku mu dáva právo na zverejnenie fotografie ľubovoľného človeka, napr. len z dôvodu, že inou fotografiou asi nedisponuje.
66. Pri konflikte dvoch ústavných práv - práva na slobodu prejavu a práva na informácie je podľa súdu nevyhnutné podrobiť testu proporcionality aj obrazovú stránku realizovaného práva na slobodu prejavu- ak by aj slovná realizácia tohto práva bola súladná s právnym poriadkom, neznamená to, že obrazová stránka prejavu, ktorá má podčiarknuť slovný prejav, nemá mať žiadne zákonné limity. Tieto zákonné limity sú ustanovené jednak v § 12 ods. 3 OZ, ale vyplývajú aj z ustálenej judikatúry vzťahujúcej sa konflikt dotknutých ústavných práv. V danom prípade súd nezistil žiadnu časovú súvislosť zverejnenej Fotografie s Článkom, len veľmi okrajovú súvislosť Fotografie s textom a obsahom Článku a rozhodne pri zverejnení Fotografie žalovaný nemohol prihliadnuť na oprávnené záujmy žalobcu. Z uvedeného dôvodu súd vyhodnotil použite Fotografie spôsobom, ako to v tomto prípade urobil žalovaný za nesúladné s ustanovením § 12 ods. 3 OZ. Následne potom súd vyhodnotil ako dôvodnú žalobu v časti, ktorou žalobca žiadal poskytnutie primeraného zadosťučinenia za zásah do jeho osobnostných práv za neoprávnene zverejnenú fotografiu.
67. Žiadané zadosťučinenie v tejto časti uplatneného nároku súd vyhodnotil ako dôvodné iba čiastočne. Žalobca od žalovaného žiadal ospravedlnenie rozsahovo na rovnakej ploche, ako bol Článok. Keďže neoprávnený zásah bol iba v rozsahu plochy zverejnenej fotografie, súd považoval za primerané zverejnenie ospravedlnenia na rovnakej ploche, ako bol uskutočnený neoprávnený zásah. V časti požadovaného zadosťučinenia, v ktorej žalobca požadoval zverejniť ospravedlnenie na väčšej ploche, ako neoprávnený zásah súd z dôvodu neprimeranosti požadovaného zadosťučinenia vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú a zamietol ju. Rovnako súd zamietol žalobu aj v časti žiadaného ospravedlnenia, v ktorom žalobca tvrdil, že neoprávneným zásahom došlo v značnej miere k zníženiu jeho dôstojnosti a vážnosti - táto skutočnosť v konaní preukázaná nebola.
68. Súd vyhodnotil ako nedôvodný procesný návrh žalovaného na zastavenie konania v časti, týkajúcej sa nároku z neoprávnene uverejnenej fotografie z dôvodu litispendencie s odkazom na konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/46/2013 - táto prekážka v prejednávanej veci nie je daná. Aj keď je pravdou, že subjekty tohto konania sú totožné so subjektami v konaní sp. zn. 8C/46/2013, nie je daná totožnosť predmetu konania - jedná sa síce o totožnú fotografiu, čo však nezakladá totožnosť predmetu konania. Prípadnú danosť prekážky litispendencie je potrebné skúmať vo vzťahu k celému predmetu konania resp. vo vzťahu k nejakej jeho samostatnej oddeliteľnej časti. V konaní sp. zn. 8C/46/2013 bola použitá fotografia v súvislosti s článkom „Ď. chudobu iba predstieral“ a teda oprávnenosť použitia Fotografie sa v označenom konaní posudzovala v iných súvislostiach ako je tomu v tomto konaní. Použitie rovnakej fotografie v rôznych súvislostiach môže zakladať rôzne nároky dotknutých osôb, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade.
69. Situácia v tomto konaní vo vzťahu k nároku žalobcu z neoprávnene uverejnenej fotografia je odlišná od situácie v konaní sp. zn. 8C/46/2013- odlišnosti sú v tom,
- že vo veci sp. zn. 8C/46/2013 bola Fotografia zverejnená s popisom, že sa jedná o archívnu fotografiu, a fotografiu žalobcu pred súdom, čo sa v prejdnávanej veci nestalo
- Článok „Ď. chudobu iba predstieral“ (z ktorého si odvodzoval nároky žalobca v konaní sp. zn. 8C/46/2013) sa nezanedbateľnej časti zaoberal trestným stíhaním a odsúdením žalobcu (cca jeden z piatich textových stĺpcov článku), na rozdiel od článku, z ktorého si vyvodzuje žalobca nároky v tomto konaní.
K nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch
70. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
71. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.
72. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu, a jednak to, že zásah bol objektívne spôsobilý, aby z neho vznikla ujma na právach chránených ustanovením § 11 OZ. Obidva predpoklady musia byť splnené. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ. (rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 26. apríla 1978, sp. zn. 1 Cz 32/1978, ZIV, s. 453)

73. K námietke žalovaného, že výroky z Článku sa nedotýkajú cti, dôstojnosti a súkromia žalobca súd uvádza, že vyhodnotenie tejto skutočnosti nepatrí žalovanému. Ide o subjektívne pociťovanie poškodenia cti, dôstojnosti alebo súkromia dotknutou osobou, ktorá samotná môže vyhodnotiť, či nejaké tvrdenie zasiahlo do jej osobnostných práv v závislosti na tom, ako vnútorne takúto situáciu vyhodnotila a pociťuje ju.
74. Na to, aby mohla byť žaloba na ochranu osobnosti úspešná nie je nevyhnuté, aby neoprávnený zásah skutočne nejaké následky vyvolal - postačuje:
- aby bol neoprávnený zásah uskutočnený a súčasne
- aby bol neoprávnený zásah objektívne spôsobilý zasiahnuť do práv chránených ustanovením § 11 OZ.
Už po splnení týchto podmienok sa osoba dotknutá na svojich osobnostných právach môže s úspechom domáhať niektorých z nárokov, ktoré sú príkladmo vymenované v ustanovení § 13 ods. 1 OZ. Rozdielna je však situácia vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovú ujmu - v tomto prípade musí žalobca okrem preukázania neoprávneného zásahu do osobnostných práv spôsobilého vyvolať ujmu na jeho osobnostných právach preukázať aj to, že poskytnuté zadosťučinenie (vo forme napr. upustenia od neoprávnených zásahov, odstránenia následkov neoprávneného zásahu alebo poskytnutie zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia) nie je dostatočné, pretože bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť alebo vážnosť v spoločnosti.
75. Žalobca síce taký následok (podstatné narušenie dôstojnosti a vážnosti) tvrdil, avšak žalovaný toto skutkové tvrdenie poprel. Preto dôkazná povinnosť o podstatnom narušení dôstojnosti a vážnosti žalobcu patrila žalobcovi, ktorý na jej preukázanie nepredložil žiaden dôkaz (resp. na vykonaní pôvodne navrhnutého dôkazu výsluchom manželky netrval). Z uvedeného dôvodu súd nárok v tejto časti ako nepreukázaný zamietol.
76. Vo vzťahu k rozhodnutiu ÚS SR sp. zn. I. ÚS 689/2014, na ktoré v tejto súvislosti poukázal žalobca súd uvádza, že aj keď nemožno od žalobcu spravodlivo požadovať preukázanie, že mu vznikla nemajetková ujma práve zverejním dotknutej fotografie a Článku, rozhodne je možné od neho požadovať, aby preukázal, že jeho dôstojnosť a vážnosť bola znížená podstatným spôsobom, čo sa v tomto konaní nestalo.
77. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
78. Ako je už uvedené vyššie, predmetom konania boli dva samostatné nároky z tvrdeného porušenia práva žalobcu na ochranu osobnosti, a to:
- nárok z nepravdivých tvrdení uvedených v Článku
- nárok z neoprávnene uverejnenej fotografie.
Pretože vo vzťahu k poskytnutiu primeraného zadosťučinenia bol žalobca úspešný v prevažujúcej časti k druhému z uplatnených nárokov a v žiadnej časti prvého z uplatnených nárokov, súd vyhodnotil úspech každej zo sporových strán v tejto časti ako rovnakú a žiadnej zo strán podľa miery úspechu náhradu trov konania v časti o poskytnutie primeraného zadosťučinenia nepriznal. Vo vzťahu k žiadanej náhrade nemajetkovej ujmy žalobca nebol úspešný v žiadnej časti, preto súd v tejto časti priznal náhradu trov konania žalovanému, ktorý bol v tejto časti úspešný v plnom rozsahu, a teda miera jeho úspechu v tejto časti bola 100 %.
79. O lehote na splnenie uloženej povinnosti rozhodol súd podľa § 232 ods. 3 CSP, pričom lehotu primerane predĺžil s ohľadom na technické možnosti tvrdené žalovaným.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.
Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.